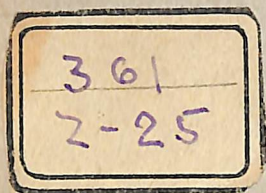

հո-50 հայաստանի
կոմպոզիտոր Տիգրանյանի անվան

ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1906 ԻՆ	ԳԱՀԻՐԷ
ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԱԾ	1924 ԻՆ	ԼՈԶԱՆ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ	ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ	ԼՈԶԱՆ
ՎԱՐՁԱԿԱՆ	ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ	ԲԱՐԻՁ

1936

361
2-25

493

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

=====

82-88502

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՅՕԴՈՒԱԾ 1

ՆՊԱՏԱԿ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Զուլցերիական Քաղաքային Օրենքին 60-79 Յօդուածներուն աը-
րամադրութեանց համաձայն հիմնուած է Ընկերութիւն մը՝ Հայկա-
կան Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն *անունով*: (*)

Այս Ընկերակցութիւնը, կազմուած ընկերակցաբար (*corporate-
ment*), պիտի ունենայ իրաւական անձնաւորութիւն (*personnalité ju-
ridique*):

Անիկա կազմուած է յաջորդելու համար «Հայկական Բարեգոր-
ծական Ընդհանուր Միութիւն» անունը կրող Ընկերութեան, որ 15
Ապրիլ 1906ին հիմնուած էր Գահիրէի մէջ (Եգիպտոս), Պօղոս Նու-
պար փաշայի նախաձեռնութեամբ եւ անոր նախադահութեան տակ,
եւ որ չէր կրցած իրր քաղաքային անձնաւորութիւն (*personnalité
civile*) ճանչցուիլ եգիպտական օրէնքներու ներկայտրամադրութիւն-
ներով:

Այդ Ընկերութիւնը վերջնականապէս լուծուած է:

Հետեւաբար, ներկայ Ընկերակցութիւնը պիտի շարունակէ դուր-
ծը այն Ընկերութեան որուն տեղը կ'անցնի, իր վրայ պիտի առնէ ա-
նոր դոյքն ու պարտքը, միեւնոյն նպատակներով, այսինքն՝

Ա.՝ Օժանդակել հայ ժողովուրդին եւ իր հայրենիքին մտաւոր
եւ բարոյական զարգացման:

Բ.՝ Օգնել անոնց նիւթական ու տնտեսական վիճակին բարե-
լաւման:

Գ.՝ Քաջալերել սոյն արդիւնքները յառաջ բերելու ծառայող ա-
մէն ձեռնարկ ու հրատարակութիւն:

Ընկերակցութիւնը մարդասիրական հաստատութիւն մըն է.
ո՛ր եւ է քաղաքական կամ առեւտրական հանգամանք չունի: Այս պայ-
մանը հիմնական է:

(*) UNION GENERALE ARMENIENNE de BIENFAISANCE

66388-68

Ըստ ներկայ Հիմնական Կանոնադրին տրամադրութեանց, յա-
նուն Ընկերութեան կնքուած յանձնառութեանց եւ պարտքերու հա-
մար, Ընկերակցութեան անդամները ո եւ է պատասխանատուութիւն
չեն ստանձներ:

ՅՕԴՈՒԱԾ 2

ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐ, ԿԵԴՐՈՆ, ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ

Այս Ընկերակցութեան Հիմնադիր անդամներն են Կեդրոնական
Վարչական Ժողովի ներկայ անդամները եւ լուծեալ Ընկերութեան
վերապրող Հիմնադիրները: Ասոնք են՝

Տ. ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ,	Տ. ՊՕՂՈՍ ԷՍՄԷՐԵԱՆ,
Տ. ԳԱԲՐԻԷԼ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ,	Տ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՊԱՊԱՋԱՆԵԱՆ,
Տ. ԵՐՈՒԱՆԴԱՐԱՆՈՒ ՊԷՅ,	Տ. ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ,
Տ. ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ,	Տ. ԱՐԱՄ ՃԷՎԱՀԻՐՃԵԱՆ,
Տ. ԳՐԻԳՈՐ ՍԻՆԱՊԵԱՆ,	Տ. ԼԵՒՈՆ ԿԻՒՄԻԽԻՇԿԵՐՏԱՆ,
Տ. ՍԵՐՈՎԱԲԷ ՍՎԱՃԵԱՆ,	Տ. Մ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԵԱՆ,
Տ. ՏԻՐԱՆ ՓԻԼԻՊՊՈՍԵԱՆ,	Տ. ԱՌԱՔԵԼ ՊԷՅ ՆՈՒՊԱՐ,
Տ. ԶԱՐԵՀ ՊԷՅ ՆՈՒՊԱՐ,	Տ. Կ. ՇԷՐԻՏՃԵԱՆ ՊԷՅ:
Տ. ՎԱՀԱՆ ՄԱԼԷՋԵԱՆ,	

Տարեջրջանը կը սկսի ամէն տարուան Յունվար մէկին:

ՅՕԴՈՒԱԾ 3

Ընկերակցութեան Կեդրոնը Լօղան է. ուրիշ տեղ կրնայ փոխա-
դրուիլ Ընդհանուր Ժողովին որոշումով:

Ընկերակցութեան Կեդրոնը այժմ կը գտնուի Լօղան, Կրան Շէն
փողոց թիւ 8, Նոտար Հ. Ս. Պէրժիէի գրասենեակը:

ՅՕԴՈՒԱԾ 4

Ընկերակցութեան տեւողութիւնը անսահման է:

ՅՕԴՈՒԱԾ 5

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ընկերակցութեան անդամ ըլլալու համար պէտք է Կեդրոնական
Վարչական Ժողովին կամ ստորեւ նախատեսուած Տեղական Մասնա-

Ժողովներէն մէկուն խնդրանք ներկայացնել, եւ կամ երկու անդամի
կողմէ ներկայացուիլ: Այդ ժողովը՝ նիստին ներկայ գտնուած ան-
դամներու մեծամասնութեամբ՝ կը քուէարկէ ընդունելութիւնը, յե-
տագայ 14րդ եւ 25րդ Յօդուածներուն տրամադրութեանց համաձայն:

Կարող է անդամակցել, առանց սեռի եւ դաւանանքի խտրութեան,
ամէն Հայ որ յանձն կ'առնէ յարգել ներկայ Կանոնադիրը եւ կանոնա-
ւորապէս հատուցանել իր անդամավճարը:

ՅՕԴՈՒԱԾ 6

ՄՈՒՏՔԻ ՏՈՒՐՔ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱՎՃԱՐ

Միութեան ամէն անդամ իր ընդունելութեան ժամանակ պարտա-
ւոր է վճարել մուտքի տուրք մը եւ ամսական անդամավճար մը, ո-
րոնց քանակը ինք ազատ է որոշելու: Սակայն ոչ մէկ ատեն մուտքի
տուրքը Զուլիցերիական երկու Փրանքէ եւ ամսական անդամավճարը
Զուլիցերիական մէկ Փրանքէ պակաս չեն կրնար ըլլալ: Զանազան եր-
կիրներ բնակող անդամներու համար սոյն դումարները պէտք է վե-
րածուին միեւնոյն արժէքը ներկայացնող տեղական դրամներու:

Անդամավճարները վճարելի են ամէն ամիս, եռամսեայ, վեցամ-
սեայ կամ տարեկան, իւրաքանչիւր անդամի փափաքին համաձայն:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ, բացառաբար եւ ըստ պարագայի,
անդամավճարներուն սակը իջեցնել կարգ մը տեղերու մէջ:

Այն անձերը, որ ընկալեալ սակէն պակաս անդամավճար կը հա-
տուցանեն, պիտի նկատուին Ընկերակցութեան օժանդակ անդամներ:
Այս անդամները ընտրող պիտի ըլլան, բայց ոչ ընտրելի:

ՅՕԴՈՒԱԾ 7

ԲԱՐԵՐԱՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐ, ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄՆԵՐ ԵՒ ՑԿԵԱՆՍ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Կեդր. Վարիչ Ժողովը կ'ընծայէ՝

Ա. — Բարերար Անդամի տիտղոսը այն անձերուն՝ որ մէկ անդա-
մէն առնուազն 25000 Զուլիցերիական Փրանքի համարժէք նուիրա-
տուութիւն մը կ'ընեն Միութեան:

Բ. — Պատուոյ Անդամի տիտղոսը այն անձերուն՝ որ մէկ անդա-
մէն առնուազն 10000 Զուլիցերիական Փրանքի համարժէք նուիրա-
տուութիւն մը կ'ընեն:

Գ.— Յկեանս Անդամի տիտղոսը այն անձերուն որ մէկ անդամէն առնուազն 5000 Զուլիցերիական Փրանքի համարժէք մուտքի տուրք կը վճարեն կամ նուիրատուութիւն մը կ'ընեն:

Բաց աստի, Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ այդ տիտղոսներէն մին կամ միւսը տալ այն անձերուն՝ որ բացառիկ ծառայութիւններ կը մատուցանեն Միութեան: Այս որոշումը օրինաւորապէս կրնայ տրուիլ՝ միայն, եթէ Կեդր. Վարչ. Ժողովը բաղկացնող անդամներուն առնուազն երեք քառորդին կողմէ ընդունուի:

Լուծեալ Հայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան Բարերար եւ Պատուոյ Անդամները իրաւամբ ներկայ Ընկերակցութեան Բարերար Անդամ եւ Պատուոյ Անդամ են:

ՅՕԴՈՒԱԾ 8

ՎՏԱՐՈՒՄ

Ուեէ անդամ, երբ անարժան վարմունք մը ունենայ, Ընկերակցութեան անդամներու ցանկէն կը ջնջուի, Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէ, նիստին ներկայ գտնուող անդամներուն երկու երրորդին մեծամասնութեան քուէով, յետագայ 14րդ Յօդուածին մէջ կանխատեսուած պայմաններուն համաձայն:

Իր անդամավճարները կանոնաւորապէս չի հատուցանող ուեէ անդամ ինքնին կը դադրի Ընկերակցութեան մաս կազմելէ:

ՅՕԴՈՒԱԾ 9

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ

ԿՏԱԿՆԵՐ ԵՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ա.— Միութեան հասոյթները կը կազմեն՝

ա) մուտքի տուրքերը.

բ) անդամավճարները.

գ) կտակները եւ նուիրատուութիւնները.

դ) հանգանակութիւնները.

ե) ուրիշ ամէն հասոյթ որ վերոյիշեալներէն դուրս կը գտնուի:

Այս հասոյթները նախահաշիւին (պիւտճէ) մէջ առանձին դիւլիւններ կը կազմեն, իրենց յատկացման ընդհանուր, մասնաւոր կամ արտակարգ բնոյթին համաձայն:

Բ.— Ընկերակցութեան եղած նուիրատուութիւնները եւ կտակները երեք տեսակ են՝

ա) Այն նուիրատուութիւնները եւ կտակները զոր նուիրատուներն ու կտակարարները ըրած են՝ առանց մասնաւոր պայմաններ դնելու դրամադիւլիսին կամ եկամուտին դործածութեան մասին: Այս կարգի նուիրատուութիւններն ու կտակները ներկայ Հիմնական Կանոնադրին մէջ կը յորջորջուին «Նուիրատուութիւններ եւ կտակներ առանց մասնաւոր յատկացում»:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ անոնք բարդել, ամբողջովին կամ մասամբ, Հիմնական Դրամադիւլիսին վրայ, առժամեայ կամ մշտյուն հիմնադրամներ կազմել անոնցմով՝ ձեռնարկներու համար, եւ կամ մայր դումարը ամբողջովին կամ մասամբ դործածել իր յարմար դատած նպատակին:

բ) Այն նուիրատուութիւններն ու կտակները որոնց դրամադիւլիսին կամ եկամուտին դործածութեան եղանակը որոշուած է նուիրատուներուն եւ կտակարարներուն կողմէ: Այս նուիրատուութիւնները եւ կտակները կը յորջորջուին «Նուիրատուութիւններ եւ կտակներ մասնաւոր յատկացումներով»:

Սոյն նուիրատուութիւնները եւ կտակները «Հիմնարկութիւն» կը յորջորջուին, երբ անոնց դրամադիւլիսը անձեռնմխելի հանգամանք ունի՝ նուիրատուներուն եւ կտակարարներուն կամքին համաձայն:

Երբ ասոնց մայր-դումարն է որ միանգամ ընդ միշտ պէտք է դործածուի ձեռնարկի մը, անոնք կը յորջորջուին «Սպառելի Գնիք»-ը պատուութիւններ եւ կտակներ»:

Մասնաւոր յատկացումներով կտակներ եւ նուիրատուութիւններ ընող կտակարարներու եւ նուիրատուներու դրած պայմանները պէտք է որ խղճմտօրէն յարգուին: Եթէ, Ժամանակի հոլովմամբ, Կեդր. Վարչ. Ժողովը տեսնէ որ նիւթապէս անկարելի է դործադրել դրուած պայմաններէն մէկը, պարտի, պատճառաբանեալ որոշումով մը, անիկա բարեփոխել, ըստ կարելւոյն մօտենալով կտակարարին եւ նուիրատուին մտադրութեան:

գ) Այն նուիրատուութիւնները եւ կտակները որոնց համար նուիրատուները եւ կտակարարները ուեէ մասնաւոր յատկացում չեն որոշած, դրամադիւլիսին եւ ոչ ալ եկամուտին

համար, բայց որոնց համար, ի փոխարէն, պայման դրած են որ Ընկերակցութիւնը կարգ մը պարտաւորութիւններ ստանան: Այս նուիրատուութիւնները եւ կտակները կը յոր- ջորջուին «Պարտադիր նուիրատուութիւններ եւ կտակներ»:

Այս պարտադիր նուիրատուութեանց եւ կտակներու դրամագը- լուխը մաս կը կազմէ սեփական գոյքին Ընկերակցութեան՝ որ ըս- տիպումը է գործադրել իր յանձն առած պարտաւորութիւնները:

Գ.— Հասոյթները իրենց յատկացումներուն կը գործածուին ընդ- հանուր ծախքերը ղեղչուելէ վերջ, Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէ պատրաստուած նախահաշիւի սահմանին մէջ:

Վարչական Ժողովը յաջորդ տարեշրջանին կրնայ փոխանցել հա- սոյթներուն զուտ արդիւնքին մէկ մասը:

Ընկերակցութեան ընդհանուր ծախքերը պիտի հոգացուին հե- տեւեալ միջոցներով՝

ա) հիմնական Դրամագլուխին եկամուտներուն այն մասը որ նախահաշիւով որոշուած է.

բ) մասնաւոր դրամագլուխին եկամուտներէն գանձուած վարչական ծախսարաժիւնը, 10րդ Յօդուածին 2րդ հատուա- ծին տրամագրութեանց համաձայն.

գ) նուիրատուներուն եւ կտակարարներուն կողմէ յատկա- պէս ծախքերու համար եղած նուիրատուութեանց եւ կտակ- ներու դրամագլուխն ու եկամուտը.

դ) բոլոր սպառելի նուիրատուութեանց եւ կտակներու 5%ը.

ե) բոլոր հանգանակութեանց 5%ը.

զ) անդամավճարներու 5/6ին 15%ը, կամ ուրիշ համեմա- տական սակ մը՝ որ կրնայ բացառարար որոշուել Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէ:

ՅՕԴՈՒԱԾ 10

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐԸ

ՊԱՀԵՍՏԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Ընկերակցութիւնը երեք տեսակ դրամագլուխ ունի՝ Հիմնական Դրամագլուխ, Մասնաւոր Դրամագլուխ եւ Սովորական դրամագը- լուխ:

Դրամագլուխները կամ Պահեստները կազմող գումարներու վե- բաժումը, Կեդր. Վարչ. Ժողովին որոշմամբ, պէտք է ըլլան հան-

րային եւ պետական արժեթուղթերու, պարտաթուղթերու եւ ուրիշ առաջնակարգ արժեթուղթերու, կամ, վերջապէս, հասութարեր կալուածներու:

Այն գոյքերը եւ արժեթուղթերը, որ ստացուած են եւ վերեւ նա- խատեսուած դատակարգելուն չեն պատկանիր, կրնան նոյնութեամբ պահուիլ:

Ա. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

Հիմնական Դրամագլուխը կը բաղկանայ՝

ա) մուտք տուրքերէ.

բ) այն նուիրատուութիւններէն եւ կտակներէն՝ որ նուիրա- տուներուն եւ կտակարարներուն բացորոշ կամքին համա- ձայն այս Դրամագլուխին վրայ պէտք է որ բարդուին.

գ) առանց մասնաւոր յատկացումի եղած այն նուիրատուու- թիւները եւ կտակները զոր Կեդր. Վարչ. Ժողովը կը բար- դէ այս Դրամագլուխին վրայ:

Կազմուած է Հիմնական դրամագլուխի պահեստի հիմնադրամ մը, Հիմնական Դրամագլուխը կազմող արժեթուղթերուն եւ անշարժ կալուածներու արժէքի նուագումէն առաջ գալիք վնասը փո- խարինելու համար:

Պահեստի Հիմնադրամը կը գոյանայ՝

ա) անդամավճարներու 1/6ով.

բ) Հիմնական Դրամագլուխի զուտ եկամուտին 10%ով:

Այս բարդումները պիտի գաղթին երբ Պահեստի Հիմնադրամը հաւասարի Հիմնական Դրամագլուխին մէկ հինգերորդին արժէքին, բայց պիտի վերսկսի ամէն անգամ որ սոյն արժէքը մէկ հինգերորդ- դէն վար իջնէ:

Հիմնական Դրամագլուխը անձեռնմխելի է: Այս պայմանը հիմ- նական է:

Բ. ՄԱՍՆԱԿՈՐ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

Մասնաւոր Դրամագլուխին մաս կը կազմեն՝

ա) Մասնաւոր յատկացումներով նուիրատուութեանց եւ Կը- տակներու գումարը կամ արժէքը՝ ծախքերը ղեղչուելէ վերջ.

բ) մասնաւոր հիմնադրամները, առժամեայ կամ մշտական,

զոր Կեդր. Վարչ. Ժողովը ստեղծած է՝ առանց մասնաւոր յատկացումի Նուիրատուութեանց եւ կտակներու գումարներով :

Նուիրատուութեանց, Կտակներու եւ Հիմնադրամներու պատկանող արժեթուղթերուն եւ կալուածներուն արժէքին պատահական անկումէն առաջ գալիք վնասը փոխարինելու համար, մէն մի կտակ, ինչպէս նաեւ Կեդր. Վարչ. Ժողովին ստեղծած մէն մի հիմնադրամը, պիտի ունենայ Պահեստ մը, որ պիտի կազմուի այդ Նուիրատուութեանց, Կտակներուն եւ Հիմնադրամներուն զուտ եկամուտին 10% ով, եթէ նուիրատուները, կտակարարները կամ Կեդր. Վարչ. Ժողովը հակառակ պայման չեն դրած :

Եթէ նուիրատուներուն եւ կտակարարներուն կամ Կեդր. Վարչական Ժողովին կողմէ հակառակ պայման չէ դրուած, Հիմնարկութեանց եւ Կեդր. Վարչական Ժողովին ստեղծած Մասնաւոր Հիմնադրամներուն եկամուտներուն 10%ը վար պիտի դրուի վարչական ծախսաբաժին անուան տակ եւ պիտի յատկացուի Ընկերակցութեան ընդհանուր ծախքերուն :

Հիմնական Դրամադրութի Պահեստին համար նախատեսուած բարդումներուն դադարման կամ վերսկսման վերաբերեալ տրամադրութիւնները կը կիրարկուին նաեւ Մասնաւոր Դրամադրութի Պահեստին, եթէ նուիրատուները կամ կտակարարները կամ Կեդր. Վարչ. Ժողովը հակառակ պայման չեն դրած :

Գ. ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳՆՈՒԽ

Ընկերակցութեան Սովորական Դրամադրութի մաս կը կազմեն՝
ա) այն հիմնադրամները որ չեն մտներ Հիմնական Դրամադրութի կամ Մասնաւոր Դրամադրութի մէջ .

բ) առանց մասնաւոր յատկացման եղած այն Նուիրատուութիւններու եւ Կտակներու գումարները զոր Կեդր. Վարչ. Ժողովը կ'որոշէ Սովորական Դրամադրութի վրայ բարդել :

գ) պարտադիր Նուիրատուութիւնները եւ Կտակները :

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ Սովորական Դրամադրութի համար Պահեստի Հիմնադրամ մը ստեղծել ու անոր պայմանները ձգտորոշել :

ՅՕԳՈՒՄ 11

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍՏԱՅԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

Ա. — Միութեան Տնօրէնութեան Դիւանէն տրուած ունէ ստացադիր

պէտք է որ կրէ երկու ստորագրութիւն, Դանձապահին եւ Վարիչ-Պատուիրակին, եւ, ի բացակայութեան, անոնց փոխանորդներուն ստորագրութիւնները :

Շրջանակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներէն եւ տեղական Մասնաժողովներէն տրուած ունէ ստացադիր պէտք է որ նոյնպէս կրէ կրկին ստորագրութիւն, սոյն Յանձնաժողովներուն եւ Մասնաժողովներուն Ատենապետին եւ Դանձապահին եւ կամ անոնց փոխանորդներուն ստորագրութիւնները :

ԹՂԹԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՋԱՆԱՋԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բ. — Թղթակցութիւնները եւ հաղորդագրութիւնները պէտք է որ ուղղուին Տնօրէնութեան Դիւանին (տես Յօդուած 13), իսկ Շրջանակային Յանձնաժողովներու եւ Տեղական Մասնաժողովներու թղթակցութիւնները՝ անոնց Ատենապետներուն :

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԳՈՒՄ 12

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ԵՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԵՐՈՒ ՀԵՏ

Ա. — Կեդր. Վարչ. Ժողովը կը բաղկանայ առնուազն ինը եւ առ առաւել թիւով անդամներէ : Առաջին Կեդր. Ժողովը կազմուած է հետեւեալ կերպով .—

Տ. ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ,	Տ. ՏԻՐԱՆ ՓԻԼԻՊՊՈՍԵԱՆ,
Տ. ԳԱՔՐԻԵԼ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ,	Տ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՊԱՊԱԶԱՆԵԱՆ,
Տ. ԵՐՈՒԱՆԴ ԱՂԱԹՕՆ ՊԵՅ,	Տ. ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՄԱՐԱԿԱՆ,
Տ. ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԵԿԵԱՆ,	Տ. ԱՐԱՄ ԶԷՎԱՀԻՐԶԵԱՆ,
Տ. ԳՐԻԳՈՐ ՍԻՆԱՊԵԱՆ,	Տ. ԼԵՒՈՆ ԿԻՒՄԻԻՇԿԵՐՏԱՆ,
Տ. ՍԵՐՈՎԲԷ ՍՎԱԶԵԱՆ,	Տ. ԶԱՐԵՀ ՊԵՅ ՆՈՒՊԱՐ :

Կեդր. Վարչ. Ժողովին անդամներուն պաշտօնը անվճար է :

Բաց աստի, Կեդր. Վարչ. Ժողովին մէջ, Ամբերիկայի եւ Եգիպտոսի Շրջանակներուն Կեդր. Յանձնաժողովներու իւրաքանչիւրը կ'ու-

նենայ մնալուն աթու մը, որը կրնայ գրաւել անձնապէս Յանձնաժողովին Ատենապետը, Փոխ-Ատենապետներէն մին կամ Գանձապահը:

Սոյն երկու Յանձնաժողովներու միւս անդամները իրաւունք ունին անձամբ ներկայ գտնուելու Կեդր. Վարչ. Ժողովին նիստերուն, խորհրդակցական ձայնով:

Բ. — Կեդր. Վարչ. Ժողովին նորոգումը տեղի կ'ունենայ երեք տարին անգամ մը, մասնակի կերպով, յատենի Ընդհանուր Ժողովին, եւ այնպիսի եղանակով մը որ ամբողջական նորոգումը ինը տարուան մէջ լրանայ:

Անդամներու դադարման սոյն կարգը առաջին շրջանին համար վիճակաւ կ'որոշուի, եւ յետոյ հնութեան կարգաւ կը շարունակուի:

Դադարեալ անդամները վերընտրելի են միշտ:

Առնուազն 5 Զուլիցերիական Փրանք կամ համարժէք ամսավճար հատուցանող անդամները միայն կրնան Կեդրոնական Վարչական Ժողովին անդամակցիլ:

Գ. — Երբ Կեդր. Վարչ. Ժողովին անդամներուն թիւը 15էն պակաս է, Ժողովը կրնայ առժամապէս նոր անդամներ ընտրել, պայմանաւ որ որոշեալ թիւը չանցնի:

Ընդհանուր Ժողովը, սոյն ընտրութեանց յաջորդող առաջին գումարմանը մէջ, անոնք կը վաւերացնէ եւ կամ ուրիշներ կ'ընտրէ վերջնականապէս:

Դ. — Ուելէ պատճառով պակասած անդամի մը տեղ ընտրուող անդամ մը կը պաշտօնավարէ մինչեւ այն ատեն՝ ուր պիտի լրանար իր փոխանակեալին պաշտօնը:

Այն պարագային երբ Ժողովին անդամներուն թիւը Յօդուած 12ով նախատեսուած 15 թիւէն պակաս ըլլալով՝ նոր անդամի մը ընտրութիւն կատարուի, այս վերջնոյն պաշտօնավարութիւնը կը լրանայ ընթացիկ եռամեայ շրջանին վերջը:

Ատենագրութիւնները կը ստորագրուին նիստին ատենապետող անդամին եւ սոյն նիստին ներկայ գտնուող ուրիշ անդամի մը կողմէ:

Ատենագրութիւններէն ի հարկին տրուելիք ընդօրինակութիւնները կամ քաղուածքները՝ Կեդր. Վարչ. Ժողովին Ատենապետին կամ Փոխ-Ատենապետներէն մէկուն կողմէ պէտք է ստորագրուած ըլլան:

Ե. — Ընկերակցութիւնը երրորդներու հանդէպ ըստ օրինի պարտաւորուած եւ ներկայացուած կ'ըլլայ երբ միասին կը ստորագրեն հետեւեալ երեք անձերը — Ժողովին Ատենապետը կամ Փոխ-Ատենապետներէն մին, Գանձապահը եւ Վարիչ-Պատուիրակը:

Սակայն եւ այնպէս, ռեւէ չէք, դրամական փոխացումի կամ գանձումի կամ արժեթուղթերու վաճառման ռեւէ հրաման, պայմանաւ որ քառասուն հազար Զուլիցերիական Փրանքի դումար մը կամ արժէք մը չանցնի, կրնայ վաւերականօրէն ստորագրուիլ հաւաքարար Գանձապահին եւ Վարիչ-Պատուիրակին կամ իրենց փոխանորդներուն կողմէ:

Ամէն յանձնառագիր եւ պայմանագրութիւն կրնայ նաեւ վաւերականօրէն ստորագրուիլ Կեդրոնական Վարչական Ժողովէն յատկապէս նշանակուած մէկ կամ աւելի պատուիրակներու կամ փոխանորդներու կողմէ: Այդ պարագային, Ժողովին ատենագրութեան վաւերացեալ պատճէնը պէտք է որ վերոգրեալ յանձնառագիրներուն կամ պայմանագրութեանց կցուի կամ շահագրգռուող կողմերուն հաղորդուի:

80ԳՈՒՍԾ 13

ԴԻԻԱՆԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ

Կեդր. Վարչ. Ժողովը երեք տարուան համար իր անդամներուն մէջէն կ'ընտրէ Ատենապետ մը, երեք Փոխ-Ատենապետներ եւ Գանձապահ մը:

Լուծեալ Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդրոնական Ժողովին Ատենապետը Վսեմ. Պօղոս Նուպար Փաշա ներկայ Ընկերակցութեան Կեդր. Վարչ. Ժողովին ցկեանս Ատենապետը պիտի ըլլայ:

Ժողովը կը ստեղծէ եւ կը կազմակերպէ Միութեան վարչական եւ երեւմտական ճիւղերուն համար Տնօրէնութիւն մը — Տնօրէնութեան Դիւան — անոր գլուխը դնելով Վարիչ-Պատուիրակ մը՝ Կեդր. Վարչ. Ժողովին անդամներուն մէջէն կամ դուրսէն ընտրուած: Վարիչ-Պատուիրակը, ինչպէս եւ Տնօրէնութեան Դիւանի պաշտօնեաները վճարեալ են:

Վարիչ-Պատուիրակը կը վարէ նաեւ Միութեան Ընդհ. Քարտուղարի պաշտօնը:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը իր իրաւասութեանց մէկ մասը կը յանձնէ վարչական եւ երեւմտական ճիւղերու Տնօրէնութեան, սոյն Տնօրէնութեան Ներքին Կանոնադրին նախատեսած սահմաններուն մէջ:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆԵՐ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ
ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ա.— Կեդր. Վարչ. Ժողովը կը գումարուի ամէն անգամ որ Միութեան շահերը կը պահանջեն: Գումարումները տեղի կ'ունենան Ատենապետին, կամ անոր բացակայութեան՝ Փոխ-Ատենապետներէն մէկուն եւ կամ Վարչ-Պատուիրակին հրաւերով:

Բ.— Ժողովը կը գումարուի երբ առ նուազն երեք անգամներ պահանջեն:

Բացակայ վարիչ անդամները կրնան իրենց ձայնը տալ Ժողովին մէկ ուրիշ անդամին:

Գ.— Որպէսզի որեւէ գումարման մէջ տրուած որոշումները օրինական համարուին, պէտք է որ Ժողովին անդամներուն իսկական թիւին գոնէ կէսը ներկայ կամ ներկայացուած ըլլայ: Առնուազն երեք անգամներու անձամբ ներկայութիւնը անհրաժեշտ է. միւս անգամները կրնան ձայներն իրենց պաշտօնակիցներուն տալ: Ոչ մէկ ատեն սակայն անգամ մը իր ձայնէն զատ մէկէ աւելի ձայնի իրաւունք կրնայ ունենալ:

Կեդրոնական Վարչական Ժողովի որոշումները ներկայ կամ ներկայացուած անդամներու ձայներուն մեծամասնութեամբ կը տրուին: Ձայներու հաւասար բաժանման պարագային Ատենապետին ձայնը գերակշիռ է:

Ընտրութիւններու ատեն անհրաժեշտ է ունենալ Ժողովը կազմող անդամներուն երկու երրորդի մեծամասնութիւնը:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԻՐԱՆԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ա.— Կեդր. Վարչ. Ժողովը Միութեան վարչութեան եւ գործառնութեանց մասին ամենալայն իրաւասութիւն եւ հեղինակութիւն ունի:

Մասնաւորապէս ամէն իրաւասութիւն ունի՝

Կատարելու Ընկերակցութեան Յօդուած 1-ով սահմանուած նըպատակներուն իրագործման ծառայող ամէն գործ:

Օգնութիւն եւ պաշտպանութիւն ընծայելու ամէն Հայու, առանց դաւանանքի խտրութեան, հայազգի գիւղացիներուն նպաստելու, ա-

նոնց հայթայթելու սերմնցու, կենդանի, երկրագործական գործիք եւ մշակելի հողեր:

Սովէ, հրեհէ կամ ուրիշ ունէ աղէտէ եւ համաճարակէ արկած-եալ վարիչներու բնակիչներուն օգնութեան հասնելու եւ ընդհանրապէս սատարելու Ժողովուրդին առողջապահական պայմաններուն բարելաւման:

Գիւղերու մէջ մշակութեան մասին այժմու գործնական գիտելիքները տարածելու, տեղական արհեստագործութեանց զարգացումին նպաստելու, երկրին պայմաններուն համապատասխան եղանակով աշխատութեան եւ արդիւնաբերութեան նոր միջոցներ ստեղծելու:

Հիմներու կամ նպաստով օժտելու վարժարաններ, մատենադարաններ, ընթերցատուններ, արհեստանոցներ, հիւանդանոցներ, դարմանատուններ, որբանոցներ եւ ուրիշ նմանօրինակ հաստատութիւններ:

Ընդունելու կամ մերժելու ո եւ է նուիրատուութիւն կամ կտակ:

Ո եւ է գումար փանձելու եւ վճարումներ կամ ծախքեր ընելու, շարժուն եւ անշարժ ո եւ է ստացուածքի տիրանալու, ո եւ է արժեթուղթ կամ աւանդ յանձնելու կամ վերստանալու:

Ընկերակցութեան շահուն կամ օգուտին համար ո եւ է շարժուն ու անշարժ կալուած ստանալու կամ ձեռքէ հանելու, ո եւ է փոխանորդադիր յանձնելու կամ ո եւ է փոխհրկապ (fidéicommis) հաստատելու, իրենց պահելով վարչական բոլոր իրաւունքները՝ այդ կերպով մատակարարուած գոյքերը եւ ստացուածքները ետ առնելու կամ ուրիշներու փոխանցելու, ինչպէս նաեւ յիշեալ փոխանորդութեանց եւ փոխհրկապներուն վերջ տալու:

Ընկերակցութեան անձեռնմխելի հիմնադրամներուն եւ դրամագլուխներուն համար ո եւ է բեկանելի կամ անբեկանելի թրքութ կազմելու, պայմանաւ որ այդ հիմնադրամներուն եւ դրամագլուխներուն եկամուտները յանձնաձեռնին եւ մատակարարուին Ընկերակցութեան կողմէ, Հիմնական Կանոնադրին եւ նուիրատուութեան պայմանագիրներուն տրամադրութեանց համաձայն:

Իրաւասութիւններու վերոյիշեալ թուումը բացատրիչ է եւ ոչ սահմանիչ. մէկ խօսքով՝ Կեդր. Վարչ. Ժողովը ունի բոլոր այն իրաւունքները որ յատկապէս Ընդհ. Ժողովին վերապահուած չեն:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կարող է իր իրաւասութեանց ամբողջու-

թիւնը կամ անոնց մէկ մասը յանձնել իր անդամներէն երկուքէն կամ երեքէն բաղկացած մէկ կամ աւելի Յանձնախումբերու :

Բ. — Կեդր. Վարչ. Ժողովը առաջնակարգ դրամատուներու մէջ պիտի պահէ Միութեան բոլոր արժեթուղթերը, ինչպէս նաեւ տրամադրելի գումարները :

Գ. — Կեդր. Վարչ. Ժողովը կը պատրաստէ Ընկերակցութեան տարեկան հաշուեկշիռը եւ Ընդհանուր Ժողովին կը մատուցանէ՝ իր պաշտնավարութեան տեղեկագրին հետ :

Կեդր. Վարչ. Ժողովի ո եւ է անդամ կրնայ Շրջանակային Յանձնաժողովներու եւ Շրջանակային Համաժողովներու նիստերուն ներկայ գտնուիլ՝ առանց քուէի իրաւունքի :

ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅՕԴՈՒԱԾ 16

ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ

Այժմէն իսկ ստեղծուած են երկու շրջանակային բաժանումներ՝ 1. — Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ, 2. — Եգիպտոս՝ որուն մաս կը կազմեն Սուրիա, Պաղեստին, Եթովպիա, Հնդկաստան եւ Յունաստան :

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ փոփոխութեան ենթարկել ո եւ է շրջանակային բաժանումներու սահմանները, ինչպէս կրնայ ուրիշ շրջանակներ ստեղծել նաեւ այն ամէն տեղերը ուր անդամներուն եւ Տեղական Մասնաճիւղերուն թիւը օգտակար կ'ընծայէ այդ բանը, աշխարհադրական պայմաններն ալ նկատի առնելով :

Այս շրջանակները կազմուել վերջ չեն կրնար ջնջուիլ կամ անոնց սահմանները չեն կրնար փոխուիլ առանց Ընդհանուր Ժողովի որոշման :

ՅՕԴՈՒԱԾ 17

Իւրաքանչիւր Շրջանակ կը յանձնաձուլի «Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովը» մը կողմէ, ինչպէս ստորեւ բացատրուած է :

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Շրջանակին առաջին Կեդրոնական Յանձնաժողովը պիտի կազմուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Շրջանակային Յանձնաժողովի արդի անդամներէն :

Եգիպտոսի Շրջանակին առաջին Կեդրոնական Յանձնաժողովը

պիտի կազմուի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին արդի անդամներէն :

Իւրաքանչիւր Շրջանակի Կեդրոնական Յանձնաժողովը կրնայ Շրջանային Յանձնաժողովներ կազմել իր շրջանակին մէկ մասին մէջ, Կեդրոնական Վարչական Ժողովին հաւանութեամբը :

Կեդր. Վարչ. Ժողովը իր ուղղակի վարչութեան տակ պիտի ունենայ Եւրոպայի Տեղական Մասնաճիւղերը, ինչպէս եւ ուրիշ երկիրներու մէջ գտնուող բոլոր այն Մասնաճիւղերը որոնց անդամներուն թիւը այժմ բաւական չէ այդ տեղերուն մէջ Շրջանակներ ստեղծելու համար :

ՅՕԴՈՒԱԾ 18

Շրջանակներու Կեդր. Յանձնաժողովները կը բաղկանան առնուազն 7 եւ առաւելն 11 անդամներէ : Ամէն երկու տարին անգամ մը անոնք կը վերանորոգուին կիսովին : Իրենց անդամներուն մէջէն անոնք կ'ընտրեն Ատենապետ մը, մէկ կամ երկու Փոխ-Ատենապետներ, Ատենադպիր մը եւ Գանձապահ մը : Այս անուանումները պէտք է հաստատուին Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէ :

Շրջանակներու Կեդր. Յանձնաժողովները իրենց մօտ կը կեդրոնացնեն իրենց Շրջանակին Մասնաճիւղերուն բոլոր թղթակցութիւնները, ինչպէս եւ հաշուակալութեան եւ գանձապահութեան վերաբերեալ բոլոր գործառնութիւնները : Ուղղակի պատասխանատու են Կեդր. Վարչ. Ժողովին :

Անոնք պարտին ամէն տարի Կեդր. Վարչ. Ժողովին ներկայացընել մանրամասն տեղեկագիր մը՝ Միութեան իրենց Շրջանակին մէջ ունեցած գործունէութեան մասին, անոր կցելով իրենց եւ իրենց Մասնաճիւղերուն հասոյթներու եւ ծախքերու վիճակացոյցները, ինչպէս նաեւ Համաժողովներու եւ Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին եւ Մասնաճիւղերուն ընտրութեանց եւ անուանումներուն ցուցակները :

Շրջանակներու Կեդր. Յանձնաժողովները պարտաւոր են առաւելն վեց ամիսը անգամ մը Կեդր. Վարչ. Ժողովին եւ կամ 21րդ Յօդուածի տրամադրութեան համաձայն անոր կողմէ կարգուած եւրօպական ներկայացուցիչին յանձնել բոլոր հասոյթները, պիւտճէով նախատեսուած ծախքերը զեղչել վերջ :

Ամէն տարի Շրջանակային Համաժողով մը կը գումարուի, նա-
խորդ տարուան Համաժողովին կողմէ նշանակուած քաղաքի մը մէջ:
Առաջին Համաժողովին գումարուելիք քաղաքը կը նշանակուի Կեդր.
Վարչական Ժողովին կողմէ:

Շրջանակային Համաժողովը կը բաղկանայ չրջանին բոլոր Մաս-
նաժողովներուն կողմէ ընտրուած պատուիրակներէ: Իւրաքանչիւր
Մասնաժողով կ'ընտրէ այնքան պատուիրակ որքան անգամ 50 ան-
դամ ունի իր Մասնաճիւղը, պայմանաւ որ իր պատուիրակներուն թի-
ւը հինգը չանցնի:

Շրջանակային Համաժողովը կ'ընտրէ իր Ատենապետը եւ իր Դի-
ւանը: Որոշումները կը տրուին ձայներու մեծամասնութեամբ:
Ձայներու բաժանման պարագային՝ Ատենապետին ձայնը գերակշիռ
է: Ան կ'ընտրէ նաեւ Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին ան-
դամները: Բացառաբար, Եգիպտոսի Շրջանակին Կեդրոնական Յանձ-
նաժողովին անդամները կ'անուանուին, ինչպէս այժմ, Կեդր. Վարչ.
Ժողովին կողմէ:

Կը լսէ Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին տեղեկագիրը,
կը խորհրդակցի այն խնդիրներուն մասին որ Կեդր. Վարչ. Ժողովին
կողմէ իրեն կը յանձնուին եւ անոր կ'ենթարկէ այն ամէն առաջարկ-
ները որ կը ստատուեն Հ. Բ. Ը. Միութեան բարգաւաճման՝ իր Շրջա-
նակին մէջ:

Շրջանակային Համաժողովը իր չրջանակին համար պիւտճէի
ծրագիր մը կը պատրաստէ եւ կը ղրկէ Կեդր. Վարչ. Ժողովին՝
ընդհանուր պիւտճէի ծրագրին մէջ մտցնելու համար:

Նոր ստեղծուած Շրջանակի մը առաջին Յանձնաժողովը կ'ընտ-
րուի Կեդր. Վարչ. Ժողովի կողմէ:

Շրջանակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներու անդամները
վերընտրելի են:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ նշանակել Շրջանակներու Կեդր.
Յանձնաժողովներուն մօտ ելմտական պատուիրակ մը՝ որ պաշտօն պի-
տի ունենայ տեղեկակ պահելու ինքը Միութեան իր Շրջանակին մէջ

ունեցած դործունէութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ ելմտական
խնդիրներու մասին եւ ստանալու Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնա-
ժողովին մօտ գտնուած գումարները՝ անոնք յանձնելու համար
Միութեան Կեդր. անտուկին:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կրնայ անուանել նաեւ մասնաւոր պատ-
ուիրակ մը որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ աշխատակցիլ Շրջանակներու
Կեդրոնական Յանձնաժողովներուն հետ, Միութեան բոլորականտի
գործին համար:

Այս երկու պատուիրակները իրաւունք չունին միջամտելու Շրջ-
նակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներուն վարչական խնդիրնե-
րուն:

Շրջանակի մը Կեդր. Յանձնաժողովի անդամի եւ ելեւմտական
պատուիրակի պաշտօններուն մէջ անհաշտութիւն չկայ:

Շրջանակային Համաժողովը կը մշակէ ներքին կանոնադիր մը
ոսհմանելու համար Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին եւ
Մասնաժողովներու պաշտօնավարութեանց իրաւասութիւնները: Այս
ներքին կանոնադիրը, որ պէտք չէ պարունակէ ներկայ Կանոնադրին
հակառակ ո եւ է տրամադրութիւն, գործադրութեան կը ղրկուի՝ Մի-
ութեան Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէ վաւերացուելէ յետոյ:

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄՈՒԹԻԻՆԸ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԿԸ
ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻԻՆԸ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ

Ա. — Մասնաճիւղեր կրնան կազմակերպուիլ Կեդր. Վարչ. Ժո-
ղովին կամ պատկան Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին ո-
րոշմամբ ամէն ուր որ Միութիւնը ունի գէթ տասը անդամ:

Կեդր. Վարչ. Ժողովը կ'որոշէ ու կը սահմանէ իւրաքանչիւր
Մասնաճիւղի գործունէութեան շրջանակը: Ան ո եւ է ատեն կրնայ
ընդարձակել կամ անձկացնել այդ շրջանակը:

Բ. — Տեղական Մասնաժողովները կ'ընտրուին այդ շրջանակին
ամուսական առնուազն 2 Զուիցերիական Փրանքի համարժէք գումար մը

վճարող անդամներէն բաղկացած ժողովէ մը: Այդ ժողովին մէջ իւրաքանչիւր անդամ աշխատի ձայն ունի որչափ Զուիցերիական 2 Փըրանքի համարժէք դումար մը կը ներկայացնէ իր վճարած ամսաբաժինը: Եթէ ներկայ անդամներու մէջ ձայներու բացարձակ մեծամասնութիւն չի գոյանայ, երկրորդ քուէարկութիւն մը կը կատարուի եւ այդ պարագային՝ համեմատական մեծամասնութիւնը բաւական կը նկատուի:

Այն պարագային որ, ո եւ իցէ պատճառաւ մը, վերեւ յիշատակուած ժողովը կարելի չըլլայ դումարել, Կեդր. Վարչ. ժողովը կամ պատկան Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովը կրնայ ընտրել Մասնաժողով մը՝ որ պաշտօնի վրայ կը մնայ մինչեւ որ կանոնաւոր ընտրութիւններ կարելի ըլլայ կատարել:

Բացառաբար, Կեդր. Վարչ. ժողովին եւ Եդիպոսի Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին կեդրոնատեղիներուն մէջ, Տեղական Մասնաժողովները կ'ընտրուին ամէն տարի Կեդր. ժողովին եւ կամ Յանձնաժողովին կողմէ, որոնց կուտան ուղղակի իրենց պաշտօնավարութեան համարը:

Կեդր. Վարչ. ժողովը կրնայ սակայն որոշել որ այս Մասնաժողովները ընտրութեամբ անուանուին:

Տեղական Մասնաժողովներու անդամներուն պաշտօնը անվճար է:

ՅՕԴՈՒԱԾ 24

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ ԴԻԻԱՆՆԵՐԸ

Իւրաքանչիւր Մասնաժողով իր անդամներուն մէջէն ամէն տարի կ'ընտրէ Ատենապետ մը, Ատենադպիր մը եւ Գանձապահ մը:

ՅՕԴՈՒԱԾ 25

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կեդր. Վարչ. ժողովին խորհրդակցութեանց համար 14րդ Յօդուածին մէջ հաստատուած կանոնները նմանապէս գործադրելի են Մասնաժողովներու խորհրդակցութեանց համար:

Մասնաժողովներու ատենագրութիւնները՝ նիստին ատենապետող անդամին եւ նոյն նիստին ներկայ գտնուող ուրիշ անդամի մը կողմէ կը ստորագրուին: Ատենագրութիւններէ հանուելիք ընդօրինակութիւնները կամ քաղուածները՝ ժողովին Ատենապետին կողմէ պէտք է ստորագրուած ըլլան:

ՅՕԴՈՒԱԾ 26

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ ՊԱՇՏՕՆԸ

Մասնաժողովները, իրենց շրջանակին սահմաններուն մէջ, Միութեան նոր անդամ կը գտնեն, կը ջանան անոնց թիւը աւելցնել, իրենց տրամադրուած ամէն միջոցներով անոր ծաւալման: Կ'աշխատին, կը գանձեն մուտքի տուրքերը, անդամավճարները, եւ նուիրատուութեանց գոյացումին ջանադիր կ'ըլլան: Ամէն անգամ որ նոր անդամադուլթիւններ եւ նուիրատուութիւններ կ'ըլլան՝ նորընտիր անդամներու եւ նուիրատուներու անունները եւ հասցէները պարտին ծանուցանել իրենց պատկանած Շրջանակին Կեդր. Յանձնաժողովին, որ անոնք կը հրատարակէ: Մուտքի տուրքերը, ամսավճարները, ինչպէս նաեւ Զուիցերիական 1000 Փրանքէն նուազ եղող նուէրները կը դանձուին Մասնաժողովին Ատենապետին եւ Գանձապահին, իսկ անոնց բացակայութեանը՝ անոնց պաշտօնը առժամաբար վարելու համար Մասնաժողովին կողմէ անուանուած երկու անդամներուն եւ ստորագրութիւնը կրող ընկալադիրներու եւ անդորրադիրներու փոխարէն: Իսկ 1000 Զուիցերիական Փրանքէ աւելի նուիրատուութիւնները պէտք է ուղղուին Կեդր. Վարչ. ժողովին կամ Շրջանակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներու Գանձապահներուն, նշանակելով աղբիւրը եւ յարակից մանրամասնութիւնները:

Մասնաժողովները իրենց շրջանակին մէջ, կրնան՝ իրենց հսկողութեան եւ պատասխանատուութեան տակ՝ կազմել Օժանդակ Մասնաժողովներ, նաեւ մասնաւոր եւ առժամանակեայ Յանձնախումբներ, անոնց փոխանցելով իրենց յատուկ իրաւասութիւնները՝ մասամբ կամ ամբողջովին:

Կարող են առաջարկներ ներկայացնել Կեդր. Վարչ. ժողովին կամ իրենց պատկանած Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին, եւ անոնց անդամները կրնան ներկայ գտնուիլ յիշեալ ժողովներու նիստերուն՝ սակայն անոնց քուէի իրաւունքի:

Մասնաժողովները պարտաւոր են կանոնաւոր տոմարակալութիւն մը ունենալ եւ գոյացած դրամները ղրկել իրենց պատկանած Շրջանակին Կեդրոնական Յանձնաժողովին Գանձապահին:

Իրենց ընդհանուր ծախքերուն համար կրնան գործածել միայն անդամավճարներուն 5/6 ին 15%ը: այս սակէն աւելի ամէն ծախք պէտք է նախապէս արտօնուի Կեդր. Վարչ. ժողովին կողմէ, նախահաշիւի սահմաններուն մէջ:

Գ. — Իւրաքանչիւր վեցամսեայի վերջը, պարտաւոր են իրենց պատկանած Շրջանակին Կեդր. Յանձնաժողովին ղրկել իրենց հաշիւները՝ անոնց կցելով իրենց շրջանակին վերաբերեալ խնդիրներու մասին տեղեկագիր մը:

Դ. — Պարտաւոր են ամենայն ճշդութեամբ համակերպել Կեդր. Վարչ. Ժողովին եւ պատկան Շրջանակի Կեդր. Յանձնաժողովին որոշումներուն: Յիշեալ Ժողովները իրաւունք ունին Մասնաժողովներու անդամները հրաժարեցնելու՝ երբ անոնք պարտադանց գտնուին, եւ անոնց տեղ առժամաբար յաջորդներ կարգելու, մինչեւ որ վերդարեալ 23րդ Յօդուածին մէջ նշանակուած եղանակաւ վերջնական ընտրութիւն կատարուի:

ՈՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴՈՒԱԾ 27

Ա. — Ընդհանուր Ժողովը Միութեան անդամներուն ընդհանրութիւնը կը ներկայացնէ եւ անոր բոլոր գործառնութեանց վերին հեղինակութիւնը ունի: Իր որոշումները պարտաւորիչ են ամէնուն, նոյն իսկ բացականերուն եւ տարակարծիքներուն համար:

Բ. — Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունին անոնք միայն, որ առնուազն մէկ տարիէ ի վեր Միութեան անդամացած եւ ամսական նուազագոյն 5 Զուիցերիական Փրանքի համարժէք անդամավճար հատուցած են կանոնաւորապէս:

Իւրաքանչիւր անգամ իրաւունք ունի այնչափ ձայնի որչափ անգամ իր ամսավճարը կը պարունակէ Զուիցերիական 5 Փրանքի համարժէք գումարը:

Ի պաշտօնէ Ընդհանուր Ժողովին կը մասնակցին Շրջանակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներու, Շրջանային Յանձնաժողովներու եւ Տեղական Մասնաժողովներու անդամները, ինչպէս նաեւ Բարերար եւ Պատուոյ Անդամները՝ որոնց մասին խօսուած է 7րդ Յօդուածին մէջ: Բացի այն ձայներէն զոր կրնան ունենալ իբրեւ բաժնեմէջար անգամ, Բարերար Անդամներէն իւրաքանչիւրը 10 ձայնի, իսկ Պատուոյ Անդամներէն իւրաքանչիւրը 4 ձայնի իրաւունք ունի:

Շրջանակի մը իւրաքանչիւր Կեդրոնական Յանձնաժողովը կրնայ Ընդհանուր Ժողովին մօտ ներկայացուցիչ մը ունենալ, յանձին պատ-

գամաւորի մը զոր կը նշանակէ այդ Ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունեցող անդամներուն մէջէն, որ սակայն, իր ունեցած ձայնն ալ հաշուելով, 20 ձայնէ աւելի չի կրնար ունենալ:

Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունեցող որ եւ է անգամ կրնայ իր տեղը ներկայացուցիչ կարգել այդ իրաւունքը ունեցող ուրիշ ո եւ է անգամ մը:

Ներկայացուցիչը իր ձայներէն զատ կ'ունենայ իր փոխանորդեալին ձայներն ալ:

Փոխանորդագիրներու ստորագրութիւնը պարտի վաւերացուած ըլլալ կամ օրինական ձեւակերպութեամբ, կամ Կեդր. Վարչ. Ժողովին կամ Շրջանակներու Կեդր. Յանձնաժողովներուն եւ կամ Տեղական Մասնաժողովներուն Ատենապետին կամ Փոխ-Ատենապետներէն մէկուն կողմէ:

Գ. — Ընդհանուր Ժողովը կը գումարուի Լօզան կամ այլուր, ըստ Կեդր. Վարչ. Ժողովին որոշման, օրակարգի խնդիրներուն ամփոփումը պարունակող հրաւիրագիրով մը, որ կը հրատարակուի գումարման համար որոշուած օրէն երեք ամիս առաջ, իսկ ստիպողական պարագայի մէջ՝ առնուազն երեսուն օր առաջ:

Դ. — Անոր կը նախագահէ Կեդր. Վարչ. Ժողովին Ատենապետը, իսկ իր բացակայութեան՝ Փոխ-Ատենապետներէն մին կամ Ատենապետի պաշտօնը կատարող վարիչ անդամը:

Ատենապետը կ'անուանէ Ատենադպիրը:

Ե. — Կեդր. Վարչ. Ժողովին կողմէն պատրաստուած օրակարգին մէջ նշանակուած խնդիրներէն զատ՝ ուրիշ նիւթերու վրայ կարելի չէ խորհրդակցել:

Ընդհանուր Ժողովին ատենագրութիւնները կը ստորագրուին դիւանի անդամներէն: Ատենագրութիւններէն հանել պէտք եղած ընդօրինակութիւնները կամ քաղուածքները՝ Կեդր. Վարչ. Ժողովի Ատենապետին եւ կամ Փոխ-Ատենապետներէն մէկուն կողմէ պէտք է ստորագրուին:

Զ. — Ընդհանուր Ժողովը կը գումարուի ամէն տարի Կեդր. Վարչական Ժողովին որոշած թուականին՝

Լսելու համար Կեդր. Վարչ. Ժողովին տեղեկագիրը Ընկերացութեան կացութեան մասին, եւ ընդունելու համար բոլորուած տարեշրջանին հաշիւները, որ նախապէս՝ Ժողովին գումարումէն 15 օր առաջ՝ անդամներու տրամագրութեան տակ դրուած ըլլալու են Միութեան Կեդրոնին մէջ:

Ներկայացուած հաշիւները վաւերացնելու կամ ուղղելու համար :
Երբ հարկ ըլլայ՝ վարիչներուն ընտրութիւնները կատարելու համար :

Անուանելու համար Հաշուեքներէ մը եւ Փոխ-Հաշուեքներէ մը, յաջորդ Ընդհ. Ժողովին համար տեղեկագիր մը պատրաստելու պաշտօնով, Կեդր. Վարչական Ժողովին կողմէ ներկայացուած հաշուեկշիռին եւ հաշիւներուն ճշդութեան եւ հաշուաւորութեանց ու փաստաթուղթերու հետ համաձայնութեան մասին :

Եւ տնօրինութիւններ ընելու համար այն ամէն խնդիրներու մասին՝ որ հրաւիրագրին մէջ նշանակուած օրակարգին մաս կը կազմեն :

Է. — Վերագրեալ խնդիրներէն զատ, Ընդհանուր Ժողովին անկէ Կանոնադրին վրայ ըլլալիք փոփոխութիւններուն, յաւելումներուն կամ յապաւումներուն մասին ո եւ է որոշում տալ, մասնաւորաբար՝

ա) Ընկերակցութեան նպատակը կազմող առարկաներէն մէկուն ընդարձակումը, սեղմումը, բարեփոխումը կամ ձեւափոխումը, առանց սակայն ո եւ է պարագայի մէջ փոփոխելու կամ խաթարելու իր ընդհանուր նպատակը եւ իր հիմնական պայմանները (Յօդուած 1 եւ 10) :

բ) Ընկերակցութեան անուան ձեւափոխումը կամ այլափոխումը, պայմանաւ որ այդ փոփոխութիւնը՝ ընդհանուր նըպատակին կամ հիմնական հանգամանքին ո եւ է այլայլում կամ վնաս չի պատճառէ եւ ենթադրել խոչ չի տայ :

գ) Ընկերակցութեան ո եւ է եղանակաւ ձուլումը՝ համանման կամ նոյնատեսակ ուրիշ ընկերակցութեան մը հետ, եւ կամ վերջապէս Ընկերակցութեան կազմալուծումը :

Վերագրեալ պարագաներուն թուումը լոկ բացատրիչ է եւ ոչ թէ սահմանափակող :

Ը. — Վերեւ ա. բ. գ. հատուածներով թուարկուած պարագաներուն մէջ, Ժողովին խորհրդակցութիւնները այն ատեն միայն օրինական կ'ըլլան երբ ներկայ եւ ներկայացուած անդամները՝ Ընդհանուր Ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անդամներուն առնուազն կէսը կը կազմեն, եւ որոշումը օրինական ըլլալու համար՝ պէտք է ընդունուի մեծամասնութենէ մը, որ ներկայ եւ ներկայացուած անդամներուն զէթ երեք քառորդը ներկայացնէ : Այսուհանդերձ, եթէ նիստին մէջ Ընդհանուր Ժողովին ներկայ գրտնուելու իրաւունք ունեցող անդամներուն կէսը ներկայ կամ ներկա-

յացուած չէ, Ժողովը կրնայ վերոյիշեալ մեծամասնութեամբ առժամանակեայ որոշում մը տալ : Այդ պարագային, որ Ընդհանուր Ժողով մը կը գումարուի՝ երկու շաբթուան նուազագոյն ժամանակամիջոցի մը մէջ, ընդունուած առժամեայ որոշումը պարունակող նոր հրաւիրագիրով մը. այդ որոշումը վերջնական կ'ըլլայ՝ եթէ նորոգ գումարման մէջ ներկայ եւ ներկայացուած անդամներուն ձայներուն երեք քառորդին կողմէ ընդունուի, բաւական է որ Ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անդամներուն զոնէ մէկ քառորդը այդ նիստին ներկայ կամ ներկայացուած ըլլայ :

Ուրիշ ո եւ է պարագայի մէջ, Ընդհ. Ժողովը՝ թէ՛ տարեկան եւ թէ՛ արտակարգ նիստ գումարելուն՝ վաւերական կերպով խորհրդակցած կ'ըլլայ, եթէ ներկայ եւ ներկայացուած անդամներուն թիւը զոնէ մէկ հինգերորդը ըլլայ Ընդհանուր Ժողովին ներկայ գրտնուելու իրաւունք ունեցող անդամներուն թիւին. իսկ որոշումները կը տրուին ձայներու մեծամասնութեամբ : Եթէ այդ օրինական թիւը չի գոյանայ, երկրորդ նիստ մը կը գումարուի եւ վաւերական կերպով կը խորհրդակցի՝ ինչ որ ալ ըլլայ ներկայ անդամներուն թիւը :

Ընտրութեանց պարագաներուն մէջ, եթէ բացարձակ մեծամասնութիւն չի կայանայ, երկրորդ քուէարկութիւն մը կը կատարուի եւ այն ատեն համեմատական մեծամասնութիւնը բաւարար կը նըկատուի :

Թ. — Կեդր. Վարչ. Ժողովը պարտաւոր է տարեկան գումարման օրակարգը անցընել այն առաջարկութիւնները, որ այս նպատակով իրեն ներկայացուած են հրաւիրագրին հրատարակումէն առաջ՝ Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունեցող եւ զէթ յիսուն ձայնի ամբողջութիւն մը ներկայացնող առնուազն հինգ անդամներու խումբի մը կողմէ :

ԿԱԶՄԱԼՈՒԾՈՒՄ

ՅՕԴՈՒՄԾ 28

Երբոր Ընդհանուր Ժողովը Ընկերակցութիւնը լուծելու որոշում տայ, պէտք է նշանակէ այն հայկական Ընկերակցութիւնը կամ Հաս-

տատուութիւնը կամ Հայկական Պետութեան մէջ այն Վարչութիւնը որ պիտի յաջորդէ Հ. Բ. Ը. Միութեան եւ շարունակէ անոր դործերուն վարչութիւնը եւ տնօրինութիւնը, համաձայն Միութեան ներկայ Կանոնադրին մէջ սահմանուած նպատակներուն, ինչպէս նաեւ համաձայն նուիրատուներուն եւ կտակարարներուն կամքին՝ նուիրատուութեանց եւ կտակներուն վերաբերմամբ:

Այն պարագային ուր լուծումը որոշելու համար ի նիստ հրաւիրուած Ընդհանուր Ժողովը չի կարենայ օրինաւորապէս գումարուիլ Կանոնադրով նախատեսուած պայմաններուն համաձայն, Կեդրոնական Վարչական Ժողովին Նախագահը, կամ անոր տեղը բռնող անձը, ի նիստ պիտի հրաւիրէ հետեւեալ անձերէն բաղկացած Յանձնախումբ մը, որ Միութեան լուծման որոշումը պիտի տայ եւ պիտի նշանակէ այն Հայկական Ընկերակցութիւնը, Հաստատութիւնը կամ Հայաստանի Պետութեան մէջ այն Վարչութիւնը, որ պիտի յաջորդէ Միութեան:

Այս Յանձնախումբը պիտի բաղկանայ հետեւեալ անձերէն. —

ա) Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովին Նախագահը, Փոխ-Նախագահներէն մին, Գանձապահը եւ Վարիչ-Պատուիրակը կամ անոնց պաշտօնական տեղակալները:

բ) Միութեան Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու եւ Եւրոպայի Շրջանակներու Կեդր. Յանձնաժողովներուն, ինչպէս նաեւ ներկայ Կանոնադրին Յօդուածին համաձայն ստեղծուելիք Շրջանակներու Կեդրոնական Յանձնաժողովներուն կամ անոնց յաջորդած Մարմիններուն Նախագահները եւ Գանձապահները, կամ անոնց պաշտօնական տեղակալները:

գ) Հայաստանի Պետութեան երեք պատուիրակները, մին՝ Հայաստանի Կառավարութեան, երկրորդը՝ Համալսարանին եւ երրորդը՝ Հայաստանի մայրաքաղաքին Քաղաքապետութեան կողմէ նշանակուած:

դ) Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովին կողմէ նշանակուած հայկական բարենպատակ կամ մշակութային աշխարհական մեծ կազմակերպութեանց իրաւասու երկու ներկայացուցիչները:

ե) Էջմիածնի Վեհ. Ս. Կաթողիկոսին մէկ պատուիրակը:

զ) Կիլիկիոյ Վեհ. Ս. Կաթողիկոսին մէկ պատուիրակը:

է) Կ. Պոլսի Հայոց Ամեն. Ս. Պատրիարքին մէկ պատուիրակը: Երուսաղէմի Հայոց Ամեն. Ս. Պատրիարքին մէկ պատուիրակը:

թ) Հայ Կաթողիկէ Գերեւը. Ս. Կաթ. — Պատրիարքին մէկ պատուիրակը:

ժ) Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Հայ Բողոքական Եկեղեցիներուն մէկ պատուիրակը:

Եթէ, ո եւ է պատճառաւ, վերոյիշեալ անձերէն մին, հրաւիրագրին մէջ նշանակուած թուականէն առաւելէն մէկ ամսուան պայմանաժամի մէջ չի կարենայ ներկայանալ Կեդրոնական Վարչական Ժողովին կեդրոնատեղին, քուէարկութեան մասնակցելու համար, այդ պարագային ներկայ անդամներուն խորհրդակցութիւնները օրինաւոր պիտի նկատուին եւ անոնք պիտի կրնան, ձայներու մեծամասնութեամբ, ընտրել այն հայկական Ընկերակցութիւնը, Հաստատութիւնը կամ Հայաստանի Պետութեան մէջ այն Վարչութիւնը որ պիտի յաջորդէ Միութեան, կը բաւէ որ, առաջին գումարման, ներկայ եղող անդամներուն թիւը ամբողջ անդամներու թիւին կէսէն մէկ աւելի ըլլայ, եւ, երկրորդ գումարման, որ, առաջին մեծամասնութիւն չգոյանալուն պատճառաւ, տեղի պիտի ունենայ տասնհինգ օր վերջ եւ տասը օր առաջ ծանուցագրով մը, առնուազն հինգ անգամ ներկայ գտնուի:

Վերջապէս այն պարագային որ յիշեալ Յանձնախումբը չի կարենայ գումարուիլ ո եւ է պատճառաւ, կամ, գումարուելէ վերջ, չի կարենայ որոշման մը յանդիլ, վերոյիշեալ կազմակերպութիւններէն կամ անձերէն ո եւ է մէկը իրաւունք պիտի ունենայ Հ. Բ. Ը. Միութեան լուծման եւ անոր յաջորդելիք հայկական Ընկերակցութեան, Հաստատութեան, կամ Հայաստանի Պետութեան Վարչութեան ընտրութեան հարցը ենթարկել Հ. Բ. Ը. Միութեան կեդրոնատեղին եւղող Լօգանի Դաշնակցային Դատարանի Նախագահին, եւ եթէ այս Դատարանը գոյութիւն չունենայ, Անգլիոյ Արքարութեան Բարձրագոյն Ատենին կողմէ նշանակուած իրաւարարի մը իրաւարարութեան:

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը իր Հիմնական Դրամագլուխին մէկ մասը Թրըսթի (Trust) վերածած ըլլալով, եթէ վերոյիշեալ անձերէն կամ կազմակերպութիւններէն մին իրաւարարութիւն յառաջ չի բերէ, այն ատեն Թրըսթիին (Trustee) — որ չի կրնար անգործածելի

Թողուլ թրջսթին եկամուտները որ որոշ նպատակներու յատկացուած են — անկ պիտի ըլլայ զիմել իրաւարարութեան, նշանակելու համար այն հայկական Ընկերակցութիւնը, Հաստատութիւնը կամ Հայաստանի Պետութեան մէջ այն Վարչութիւնը, որուն թրջսթին պարտի յանձնել թրջսթին եկամուտները:

Երկու պարագային մէջ ալ, իրաւարարական վճիռը վերջնական եւ անվերաքննելի պիտի ըլլայ, եւ ծախքերն ալ թրջսթը պիտի ստանձնէ:

Ներկայ Կանոնագրին մէջ կատարուած փոփոխութիւնները 1924 եւ ապիւն փութարկուած են Միութեան Ընդհանուր Ժողովին կողմէ՝ իր 18 Նոյեմբեր 1925, 19 Նոյեմբեր 1926, 18 Նոյեմբեր 1927, 19 Հոկտեմբեր 1928, 11 Յուլիս 1930, 16 Սեպտեմբեր 1932, 22 Սեպտեմբեր 1933 եւ 15 Հոկտեմբեր 1936 քուականին տեղի ունեցած նիստերուն մէջ:

150

43.045

u. 31

307

3070

5 hump